

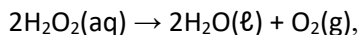
ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΧΗΜΕΙΑΣ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ: ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΟ (15)

Θέμα Α

Για τις παρακάτω ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής Α1-Α5 να γράψετε απλά το γράμμα που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση.

A1. Διάλυμα $\text{H}_2\text{O}_2(\text{aq})$ διασπάται υπό σταθερή θερμοκρασία, σύμφωνα με την αντίδραση:

παρουσία $\text{KI}(\text{aq})$ ως καταλύτη. Τι από τα παρακάτω ισχύει:

- Α) Η κατάλυση χαρακτηρίζεται ως ομογενής
Β) Ο καταλύτης αυξάνει το χρόνο για την ολοκλήρωση της αντίδρασης
Γ) Ο συνολικός όγκος του $\text{O}_2(\text{g})$ που σχηματίζεται αυξάνεται με τη χρήση του καταλύτη
Δ) Η ενέργεια ενεργοποίησης της αντίδρασης αυξάνεται με τη χρήση του καταλύτη

Μονάδες 5

A2. Για ένα υδατικό διάλυμα στους 25°C με $[\text{OH}^-] = 5 \cdot 10^{-5} \text{ M}$ θα ισχύει:

- Α) $\text{pH} > 9$ Β) $\text{pH} < 9$ Γ) $\text{pH} < 7$ Δ) $\text{pH} < 5$

Μονάδες 5

A3. Ποιοι κβαντικοί αριθμοί n και ℓ αντιστοιχούν σε ένα τροχιακό f :

- Α) $n = 3, \ell = 3$ Β) $n \geq 4, \ell = 3$ Γ) $n \geq 3, m_\ell = 2$ Δ) $n = 4, \ell = 2$

Μονάδες 5

A4. Το στοιχείο με τη μικρότερη ατομική ακτίνα από όλα τα στοιχεία της 4ης περιόδου του Π.Π. έχει ατομικό αριθμό:

- Α) 10   Β) 19   Γ) 35   Δ) 36

Μονάδες 5

A5. Οργανική ένωση έχει τύπο $\text{CH}_2=\text{C}=\text{O}$. Πόσους σ και πόσους π δεσμούς διαθέτει;

- Α) 2 και 2, αντίστοιχα   Β) 4 και 2, αντίστοιχα   Γ) 6 και 2 αντίστοιχα   Δ) 6 και κανένα, αντίστοιχα

Μονάδες 5

Θέμα Β

B1. Το ιόν M^{2+} του στοιχείου M της 4ης περιόδου του Π.Π. έχει δομή $1s^2 2s^2 2p^6 3s^2 3p^6 3d^5$.

- α) Ποιος ο ατομικός αριθμός του M ;
β) Σε ποιο τομέα, ομάδα και περίοδο ανήκει το στοιχείο M ;
γ) Πόσα ηλεκτρόνια με $\ell = 0$ και πόσα ηλεκτρόνια με $m_\ell = 1$ διαθέτει το άτομο του στοιχείου M ;

Μονάδες 7

B2. Δίνεται η καμπύλη ογκομέτρησης ασθενούς οξέος HA με πρότυπο διάλυμα NaOH .

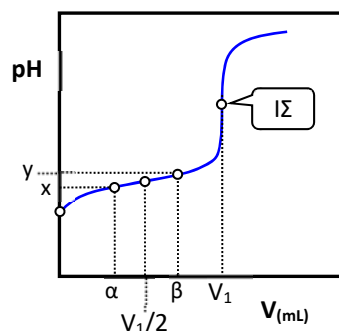
α) Να εξηγήσετε αν το pH στο ισοδύναμο σημείο της ογκομέτρησης (με την προσθήκη V_1 mL πρότυπου διαλύματος) είναι όξινο, βασικό ή ουδέτερο. Δεν απαιτούνται υπολογισμοί.

β) Να εξηγήσετε γιατί η μεταβολή του pH του ογκομετρούμενου διαλύματος μεταξύ της προσθήκης όγκου α mL έως β mL πρότυπου διαλύματος είναι μικρή.

γ) Το pH του διαλύματος όταν είχαν προστεθεί $\frac{V_1}{2}$ mL πρότυπου διαλύματος βρέθηκε ίσο

με 6. Να υπολογιστεί η τιμή της σταθεράς K_a του ασθενούς οξέος HA στη θερμοκρασία του πειράματος.

Μονάδες 12

B3. Σε δοχείο έχει αποκατασταθεί η χημική ισορροπία: $\text{BaCO}_3(\text{s}) \rightleftharpoons \text{BaO}(\text{s}) + \text{CO}_2(\text{g})$. Αυξάνουμε τον όγκο του δοχείου, υπό σταθερή θερμοκρασία και αποκαθίσταται νέα χημική ισορροπία στην οποία:

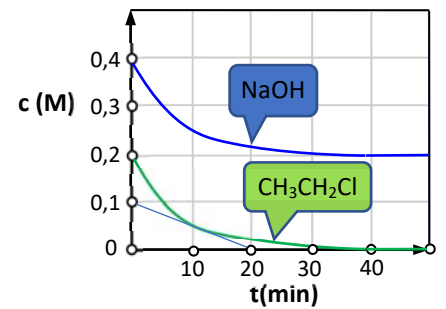
- Α) η ποσότητα του $\text{BaCO}_3(\text{s})$ θα είναι μικρότερη σε σχέση με την αρχική ισορροπία
Β) η ποσότητα του $\text{BaO}(\text{s})$ θα είναι μικρότερη σε σχέση με την αρχική ισορροπία
Γ) οι ποσότητες των δύο στερεών της ισορροπίας δεν θα μεταβληθούν
Δ) η συγκέντρωση του CO_2 θα έχει αυξηθεί

α) Να σημειώσετε την σωστή επιλογή. β) Να αιτιολογήσετε την επιλογή σας.

Μονάδες 6

Θέμα Γ

Γ1. Σε υδατικό διάλυμα το $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{Cl}(\text{aq})$ αντιδρά με το $\text{NaOH}(\text{aq})$, παράγοντας $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{OH}(\text{aq})$ και $\text{NaCl}(\text{aq})$. Η αντίδραση ολοκληρώνεται σε 40 min. Στο διπλανό διάγραμμα εμφανίζονται οι συγκεντρώσεις των δύο αντιδρώντων με την πάροδο του χρόνου.

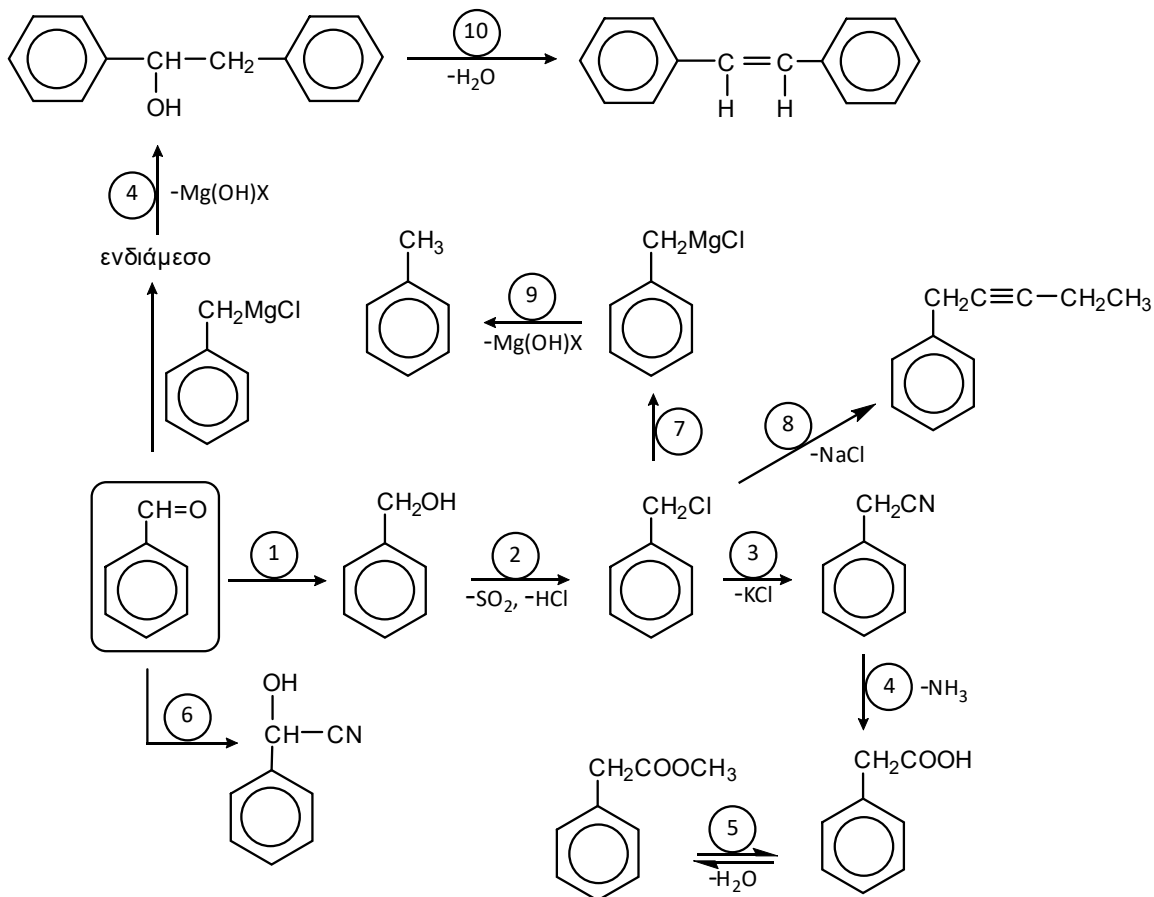
α) Σε ποια γενική κατηγορία οργανικών αντιδράσεων ανήκει η παραπάνω αντίδραση;

β) Να υπολογιστεί η ταχύτητα της αντίδρασης από $t = 0$ μέχρι $t = 40$ min, σε $\text{M}\cdot\text{min}^{-1}$.

γ) Με βάση την εφαπτομένη ευθεία της καμπύλης για το αντιδρών $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{Cl}$ τη χρονική στιγμή $t = 10$ min (δες το διάγραμμα), να υπολογιστεί η στιγμιαία ταχύτητα της αντίδρασης για $t = 10$ min.

Μονάδες 7

Γ2. Δίνεται το διάγραμμα των οργανικών μετατροπών που ακολουθεί οι οποίες επιτυγχάνονται με τα αντιδραστήρια 1 - 10 που σημειώνονται στο διάγραμμα. Κάποια από τα αντιδραστήρια είναι οργανικά και κάποια ανόργανα. Να γράψετε τους τύπους για τα αντιδραστήρια 1 - 10 (συντακτικούς τύπους για τα οργανικά και απλούς χημικούς τύπους για τα ανόργανα αντιδραστήρια) καθώς και τις συνθήκες, όπου είναι γνωστές. Κάποια από τα αντιδραστήρια μπορεί να είναι ίδια.

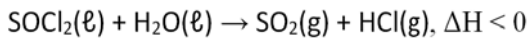
Μονάδες 12

Γ3. Μίγμα δύο ισομερών αλκοολών του τύπου $\text{C}_3\text{H}_8\text{O}$ έχει συνολική μάζα 12 g. Να εξετάσετε αν το μίγμα αυτό μπορεί να αποχρωματίσει διάλυμα KMnO_4 1 M όγκου 200 mL οξινισμένο με H_2SO_4 . Σχετικές ατομικές μάζες, C:12, H:1, O:16.

Μονάδες 6

Θέμα Δ

Ποσότητα θειονυλοχλωριδίου, SOCl_2 , αντιδρά πλήρως με νερό, σύμφωνα με την αντίδραση (1):

Δ1. α) Να χαρακτηρίσετε την αντίδραση (1), **i.** ως οξειδοαναγωγική ή μεταθετική και **ii.** ως εξώθερμη ή ενδόθερμη. **β)** Να αιτιολογήσετε τις επιλογές σας. **γ)** Να αντιγράψετε την αντίδραση συμπληρωμένη με τους κατάλληλους συντελεστές.

Μονάδες 5

Δ2. Όλη η ποσότητα του παραγομένου HCl παραλαμβάνεται κατάλληλα και διαλύεται σε νερό σχηματίζοντας διάλυμα (Y1) όγκου 200 mL με $\text{pH} = 1$. Να υπολογίσετε την ποσότητα (σε mol) του SOCl_2 που αντέδρασε στην αντίδραση (1).

Μονάδες 4

Δ3. 900 mL διαλύματος CH_3COOH 0,1 M αναμιγνύονται με 100 mL του διαλύματος Y1 και προκύπτουν 1000 mL νέου διαλύματος (Y4). Να υπολογιστούν:

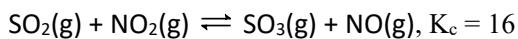
α) Το pH του διαλύματος Y4.

β) Η συγκέντρωση του ιόντος CH_3COO^- στο διάλυμα Y4.

γ) Ο βαθμός ιοντισμού του CH_3COOH στο διάλυμα Y4.

Μονάδες 4 + 3 + 2

Δ4. Όλη η ποσότητα του παραγόμενου SO_2 από την αντίδραση (1) μαζί με x mol NO_2 φέρονται προς αντίδραση σε δοχείο όγκου V , οπότε σε κατάλληλες συνθήκες αποκαθίσταται η ισορροπία (2):

Αν η απόδοση της αντίδρασης είναι ίση με 0,8, να υπολογιστεί η τιμή του x .

Μονάδες 7

Όλα τα υδατικά διαλύματα έχουν $\theta=25^\circ\text{C}$, όπου $K_w = 10^{-14}$ και σε αυτά ισχύουν οι κατάλληλες προσεγγίσεις. Για το CH_3COOH , $K_a = 2 \cdot 10^{-5}$.

Κουράγιο!

Π. Κονδύλης, Π. Λατζώνης